

1. ČESKÁ REPUBLIKA

CO TO JE?

Spisovný jazyk

– jazyk daný pravidly, je používán v tisku, veřejných projevech, ve škole, v odborné literatuře.

Nářečí – nespisovný jazyk, který se používá jen na určitém území naší vlasti.

Národnostní menšina

– část národa žijící za hranicemi svého státu.

Tradice – zvyky, které se zachovávají již dlouhá léta.

Kroj – tradiční oděv oblékaný při různých slavnostních příležitostech

Skansen – muzeum v přírodě

1 Zjisti, kde se ve tvém okolí nachází nejbližší muzeum či skansen.

2 Jsou lidové zvyky ve tvém kraji stále živé? Pokud ano, uveď, které to jsou.

W Navrhni a nakresli svůj kroj.

OBYVATELSTVO

V České republice žije více než **10 milionů obyvatel**. Nejvíce obyvatel žije v hlavním městě Praze – přes milion obyvatel.

lašské kroje

Hanácké nářečí:

*Tře století zobe časo
lámó tyv zdě, zašló krásó,
vychor s deštěm nad hlavó buráci,
kos za kosem hrad se ztráci...*

slovácké kroje

ČJ **W** Kde najdeme oblasti, z nichž pocházejí tyto ukázky nářečí?

Lašské (slezskomoravské) nářečí:

U jednoho sedlaka mjeli tři džeuchy. A tuž dvje byly take robotne i se vydały, a ta třeća, ta nič nerobila.

hanácké kroje

Slovácké nářečí:

*Už týden před Velikonocama
zgúňali klučiska kolem potoka
a hledali teňúčké prútky na žile.*

Určitě sis všiml(a), že předchozí texty jsou něčím zvláštní. Všechny jsou psány česky, ale každý z nich pochází z jiné části naší vlasti. V České republice totiž žijí **Češi, Moravané a Slezané** a každý z nich mluví svým **nářečím**. Jediným **úředním jazykem** je však **spisovná čeština**.

Společně s obyvateli **české, moravské a slezské národnosti** žijí v našem státě i příslušníci **národnostních menšin**. Jsou to např. **Slováci, Poláci, Němci, Romové a Vietnamci**.

Každá oblast našeho státu se kromě jazyka liší také svými **lidovými zvyky**, písněmi, pověstmi, tradičními kroji, ale i stavbami. Někde se lidové zvyky dodnes udržují, jinde se s nimi můžeme seznámit pouze v **muzeích** či **skanzenech**.

ZAPAMATUJ SI!

Česká republika má více než **10 milionů obyvatel**. V hlavním městě **Praze** jich žije přes **milion**. **Úředním jazykem** ČR je **spisovná čeština**. V různých oblastech naší vlasti lidé mluví svým **nářečím** a dodržují **zvyky** typické pro svůj kraj. **Tradice** se udržují živé i ve **skanzenech** a **muzeích**. Kromě **Čechů, Moravanů a Slezanů** žijí v ČR také **národnostní menšiny**.